महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक १० मार्च, २०२५
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : शोक प्रस्ताव :-

डॉ. यशवंत नारायण बाजीराव, माजी वि.स.स. यांच्या दु:खद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव.

तीन : कागदपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

पशुसंवर्धन मंत्री : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, पुणे यांचा सन २०२१-२०२२ व सन २०२२-२०२३ या वर्षांचा अनुक्रमे त्रेचाळीसावा व चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(१) **श्रीमती श्वेता महाले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"राज्यात महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सन २०२२ मध्ये घेण्यात आलेल्या राज्यसेवा परीक्षेतील वर्ग-१ व वर्ग-२ पदांच्या ६२५ जागा असणे, ६२५ उमेदवारांपैकी प्रत्यक्षात ५५ उमेदवार कागदपत्रे पडताळणीस हजर नसल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यसेवा परीक्षेत प्रतीक्षा यादीची परंपरा नसणे, त्यामुळे केवळ कमी गुणांच्या फरकाने संधी न मिळालेल्या उमेदवारांचे प्रतीक्षा यादीअभावी नुकसान होणे, इतर परीक्षेत उमेदवारांची प्रतीक्षा यादी असणे व राज्यसेवा परीक्षेत प्रतीक्षा यादी नसणे, यामुळे २०२२ च्या परीक्षेत ५५ जागा रिक्त असणे, एक राज्यसेवा परीक्षेची प्रक्रिया पूर्ण व्हायला ३ वर्षे लागणे, अशा परिस्थितीत कमी गुणांच्या फरकाने संधी न मिळालेल्या उमेदवारांना राज्यसेवा परीक्षेसाठी प्रतीक्षा यादी लागू केल्यास राज्य प्रशासनाला प्रशिक्षित व पात्र मनुष्यबळ मिळेल, याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

रोटा/एचबी ९६१-१ (२७००-०३-२०२५)

(२) श्री. प्रशांत ठाकूर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री. अमित साटम, समीर कुणावार, महेश बालदी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"सिडको मार्फत विमानतळासाठी नियोजित केलेल्या नैना प्राधिकरणामार्फत ज्या TPS स्किम जाहीर करण्यात आलेल्या आहेत या TPS स्किमच्या विकासाच्या कामांना सिडकोद्वारे सुरूवात करायची ठरविलेले असणे, मात्र या TPS स्किम विकसित करत असताना अनेक ठिकाणी या TPS स्किममध्ये गावठाणालगत असलेल्या घरांचा समावेश केल्यामुळे घरावरती अनेक ठिकाणी प्लॉटचे नियोजन करण्यात आलेले असणे, वेगवेगळ्या ठिकाणी घरांसाठी रस्ते आणण्यास अथवा सोयीसुविधा करण्याचे सिडकोने नियोजित केलेले असणे, यामुळे ४२ गावांमधील ५०३८ घरांवर नैनामार्फत कु-हाड येणार असल्याचा प्रचार अतिशय मोठ्या प्रमाणावर होत असून याबाबत सिडकोकडून कोणतीही स्पष्ट माहिती अद्यापही करण्यात येत नसणे, या अनुषंगाने वेगवेगळ्या ठिकाणी मिडीया, सोशल मिडीया, बॅनर्स या माध्यमातून सिडकोच्या या संभाव्य कारवाईविषयी लोकांमध्ये प्रचार होत असल्यामुळे लोकांच्या मनामध्ये नैना प्राधिकरण अथवा सिडको याविषयी प्रचंड संताप निर्माण झाला असणे, त्यामुळे नैनाच्या कोणत्याही पद्धतीच्या कारवाईला अथवा विकासालाही लोक मदत करायला तयार नसणे, यामुळे नैना सारखा एक सुनियोजित प्रकल्प हा अडचणीत येणार असल्यामुळे यासंदर्भामध्ये प्रकल्पग्रस्तांसोबत तातडीने बैठकीचे आयोजन करून ग्रामस्थांच्या मनातील शंका, संभ्रम दूर केल्याशिवाय कोणत्याही पद्धतीची कारवाई सिडकोने करू नये अथवा तसा प्रयत्नही करू नये यासाठी शासनाने त्वरित करावयाची आवश्यक ती कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(३) श्री. हारुन खान, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"दिनांक ५ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी मुं.म.प्र.वि.प्रा. यांनी मेट्रो-६ स्वामी समर्थ नगर जोगेश्वरी-विक्रोळी प्रकल्पाच्या प्रकल्पांतर्गत भूसंपादन व पुनर्वसनाबाबत नागरिकांना नोटीसा जारी करण्यात येणे, मुं.म.प्र.वि.प्रा.अंतर्गत प्रारुप सादर करण्यात येऊन त्यात निवासी-अनिवासी बांधकाम पात्र दाखविण्यात येणे, उप जिल्हाधिकारी, मेट्रो-६ मुं.म.प्र.वि.प्रा. यांनी माहे डिसेंबर, २०२२ मध्ये बांधकाम मेट्रोमार्गिका-६ च्या संरेखनेच्या हद्दीबाहेर असल्यामुळे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून योग्य ती कार्यवाही करण्याचे पत्र काढण्यात येणे, असे असतांनाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने बांधकामाची पात्रता निश्चित न करता निष्कासित करण्यात येणे, परिणामी या बाधित नागरिकांमध्ये शासनाच्या उदासिन धोरणाबाबत निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याकरिता शासनाने तातडीने या बाधित लोकांचे पुनर्वसन करण्याकरिता योग्य ती कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व उपाययोजना."

(४) श्री. मिहीर कोटेचा, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुलुंड-गोरेगाव जोड रस्त्याच्या कामाअंतर्गत मुलुंड येथील असलेला अमर नगर ते सोनापूर दरम्यान रस्ता रुंदीकरणाचे काम करायचे असून या कामाकरिता रस्ता दोन वर्षांसाठी बंद करण्यात येणार असणे, हा रस्ता महानगरपालिका विकास नियोजन आराखड्यात १८.३० मी. च्या RL प्रस्तावित असून महानगरपालिकेने या रस्त्याच्या काँक्रीटिकरणाचे कामाची निविदा ही १८.३० मी. रस्त्याकरिता काढली असणे, परंतु प्रत्यक्षात सद्य:स्थितीत ६ मी. चा रस्ता बनवला गेला असणे, त्यामुळे रस्त्याची रुंदी कमी झालेली असून विकास नियोजन आराखड्यात १८.३० मी. च्या RL प्रस्तावित रस्त्यावरील बांधकामे वेळीच एस विभाग कार्यालयातील अधिकाऱ्यांनी काढली असती तर १८.३० मी. रस्त्यावरून वाहनांना ये-जा करणे शक्य झाले असते, परंतु दुर्दैवाने अधिकारी वर्गाच्या निष्काळजीपणामुळे रस्त्याची रुंदी कमी होणे, यावरुन भंगारच्या गाड्यांची अमर नगर ते सोनापूर येथील वाहतूक वळती केल्यास मुलुंड कॉलनी येथील नागरिकांमध्ये मोठ्या प्रमाणात असंतोष निर्माण झालेला असणे, एस विभागातील अधिकारी वर्गाच्या कामातील कुचराईमुळे सोनापूर येथे मोठ्या प्रमाणात अनधिकृत बांधकामे वाढलेली असून तळमजला ते वर अजून ४ मजल्यापर्यंत अशी अनधिकृत कारखाने व बांधकामे झालेली असणे, यामुळे प्रदूषण वाढत असणे, तरी या रस्ता रुंदीकरणाच्या कामात महानगरपालिका अधिकारी वर्गाने केलेल्या निष्काळजीपणाबाबत शासनाने तातडीने करायची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(५) श्री. मंगेश कुडाळकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे लक्ष वेधतील :-

"कुर्ला (पूर्व) नेहरूनगर म्हाडा वसाहतीमध्ये पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या १९ इमारती जीर्ण अवस्थेत असणे, सदर इमारतींच्या पुनर्विकासाबाबत तत्कालीन मुख्यमंत्री व गृहनिर्माण मंत्री यांना वारंवार पत्रव्यवहार होत असणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या हक्काची घरे मिळण्याची पोलीस पत्नींकडून मागणी होत असणे, सदर पत्रव्यवहाराच्या अनुषंगाने शासनाने गृहनिर्माण विभागाला तसेच म्हाडा प्राधिकरणास पुनर्विकासाबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्यास सांगणे, माननीय उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्यामार्फत पुनर्विकासाबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर होणे, परंतु या प्रस्तावास गृह विभाग तसेच गृहनिर्माण विभाग यांची संयुक्त बैठक होऊन निर्णयाच्या प्रतीक्षेत असणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांना माफक दरात स्वतःच्या हक्काची घरे उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने विचार करण्याची गरज असणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) ॲड. राहूल कुल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"धोकादायक कचऱ्याची SLF व INC आधारित वीजनिर्मितीद्वारे विल्हेवाट लावण्यासाठी एमआयडीसी, एमपीसीबी आणि एमइपीएल यांच्यात २००४ मध्ये CHWTSDF स्थापना करार झाला असणे, रांजणगाव, जि. पुणे येथील औद्योगिक क्षेत्रात १ रु/चौ.मी. भाडेपट्ट्यावर ४० हे. जमीन दिली असणे, एमपीसीबी ७.७१ कोटी, एमआयडीसी ३७.२ कोटी, MoEF 2.00 कोटी अनुदान दिले असणे, २००७ पासून SLF, २००८ पासून INC CHWTSDF सुरू असणे, २००८ मध्ये एमइपीएलला कार्यक्षेत्र ठरवून देण्यात आले असणे, करारावेळी SLF आणि INC हाच धोकादायक कचरा विल्हेवाटीचे एकमेव मार्ग असणे, एमइपीएलला दरवर्षी एकूण १ लाख मेट्रिक टन परवानगी असणे, 2022-23 मध्ये एमइपीएल झोनमधील उद्योगांद्वारे ५ लाख MT धोकादायक कचरा निर्मिती झाली असणे, उक्त कालावधीत एमइपीएलद्वारे फक्त १८% कचऱ्यावर प्रक्रिया झाली असणे, एमइपीएल मक्तेदारी निर्माण झाली असणे, एमइपीएल क्षमतेपेक्षा अधिक घातक कचऱ्याची निर्मिती होणे, Hazardous Waste Rules, 2016 व सह-प्रक्रिया मार्गदर्शक तत्त्वे अंमलबजावणी करणे बंधनकारक असणे, SLF आणि INC पेक्षा सह-प्रक्रियेला प्राधान्य दिले असणे, MEPL झोन निर्बंध पुनर्वापर न करण्यायोग्य / पुनर्प्राप्त न करता येणाऱ्या कचऱ्यावर लागू करणे, २०२४ परिपत्रकानुसार HW सह-प्रक्रियेसाठी MEPL/CHWTSDF द्वारे अट रद्द करणे, एमईपीएल द्वारे वायू, जल, भूप्रदूषण समस्या निर्माण होणे, याबाबत शासनाने करायची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) सर्वश्री. योगेश सागर, अतुल भातखळकर, विजय वडेट्टीवार, अस्लम शेख, अमिन पटेल, नानाभाऊ पटोले, डॉ. विश्वजित कदम, सर्वश्री. साजिद पठाण, सुरेश धस, भास्कर जाधव, मोहन मते, संजय मेश्राम, वरुण सरदेसाई, अजय चौधरी, हारुन खान, सुनिल प्रभू, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"न्यू इंडिया को-ऑपरेटिव्ह बँकेच्या मुंबईतील प्रभादेवी व गोरेगाव शाखांमध्ये सुमारे १२२ कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२५ मध्ये निदर्शनास येणे, न्यू इंडिया को-ऑपरेटिव्ह बँकेच्या २२ शाखा असून बँकेत ठेवीदारांच्या २४३६ कोटींच्या ठेवी असणे, या बँकेने बनावट कर्जदारांना कोट्यवधी रुपयांचे दिलेले कर्ज वसूल न झाल्याने सन २०२२-२३ च्या आर्थिक वर्षात ३० कोटी ७४ हजार व सन २०२३-२४ च्या आर्थिक वर्षात २२ कोटी ७८ लाख तोट्याचा ताळेबंद रिझर्व्ह बँकेला सादर केला असणे, सलग २ वर्षे मोठ्या प्रमाणावर तोटा झाल्याची गंभीर दखल घेऊन भारतीय रिझर्व्ह बँकेने बँकिंग रेग्युलेशन ॲक्ट, १९४९ च्या कलम ३४अे नुसार कारवाई करून बँकेवर ६ महिन्यांसाठी निर्बंध लादलेले असणे, विश्वासार्ह सहकारी बँक म्हणून अनेक मध्यमवर्गीयांनी सदर बँकेत लाखो रुपयांच्या ठेवी ठेवलेल्या असणे, पैसे

काढण्यासाठी ग्राहकांनी बँकेबाहेर गर्दी करणे, परंतु ग्राहकांना बँकेतून पैसे काढू देण्यात न येणे, परिणामी त्यांच्यात पसरलेले भीतीचे व तीव्र असंतोषाचे वातावरण, गेल्या ५ वर्षांमध्ये राज्यात ६० नागरी सहकारी बँका नामशेष झाल्याचे निदर्शनास आल्याने शासनाने सदर गैरव्यवहाराची तातडीने पारदर्शक चौकशी करून दोषी आढळणाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्यासह सदर बँकेत ठेवी असलेल्या ग्राहकांना त्यांचे पैसे त्वरीत मिळवून देण्याची आवश्यकता, यासंदर्भात शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

पाच : (शुक्रवार, दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, अर्जुन खोतकर, अब्दुल सत्तार, सुरेश भोळे, सुधीर मुनगंटीवार, चेतन तुपे, सुरेश धस, दिपक केसरकर, अनिल पाटील, प्रशांत बंब, डॉ.तानाजी सावंत, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री नारायण कुचे, रमेश बोरनारे, राजकुमार बडोले, देवराव भोंगळे, राजेश क्षिरसागर, प्रताप पाटील-चिखलीकर, अभिमन्यू पवार, विजय शिवतारे, धर्मराव आत्राम, प्रकाश भारसाकळे, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री चंद्रकांत नवघरे, चैनसुख संचेती, मंगेश कुडाळकर, दिलीप बनकर, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. प्रकाश सुर्वे, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री प्रवीण दटके, किशोर पाटील, नरेंद्र भोंडेकर, मोहन मते, दौलत दरोडा, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री राजू तोडसाम, प्रकाश सोळंके, संजय गायकवाड, राजेश वानखडे, संतोष बांगर, संजय बनसोडे, किसन वानखेडे, दिलीप लांडे, सत्यजित देशमुख, विनोद अग्रवाल, चंद्रकांत सोनवणे, दिलीप वळसे-पाटील, संभाजी निलंगेकर-पाटील, संतोष दानवे, राजेश पवार, शिवाजी कर्डिले, सचिन कल्याण-शेट्टी, श्रीमती नमिता मुंदडा, सर्वश्री रमेश कराड, रत्नाकर गुट्टे, डॉ.संजय कुटे, सर्वश्री प्रताप अडसड, राणाजगजितसिंह पाटील, बबनराव लोणीकर, तान्हाजी मुटकुळे, किसन कथोरे, सर्वश्रीमती मोनिका राजळे, सीमाताई हिरे, देवयानी फरांदे, सर्वश्री रविंद्र चव्हाण, संजय केळकर, हरिश पिंपळे, उमेश यावलकर, सुमित वानखेडे, श्रीमती श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, सर्वश्रीमती सई डहाके, स्नेहा दुबे, सुलभा गायकवाड, सर्वश्री योगेश सागर, भिमराव तापकीर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री अतुल भातखळकर, शंकर जगताप, कृष्णा खोपडे, विक्रम पाचपुते, करण देवतळे, गोपीचंद पडळकर, अमल महाडिक, राहुल आवाडे, महेश लांडगे, चरणसिंग ठाकूर, अमोल जावळे, दिलीप बोरसे, डॉ. राहुल आहेर, ॲड. राहुल ढिकले, श्री. सुभाष देशमुख, डॉ. सुरेश खाडे, डॉ. अतुल भोसले, ॲड. राहुल कुल, सर्वश्री काशिराम पावरा, समीर मेघे, समीर कुणावार, विजय रहांगडाले, किर्तीकुमार भांगडिया, डॉ.आशिष देशमुख, सर्वश्री विनोद अग्रवाल, संजय पुराम, किशोर जोरगेवार, राजेश बकाने, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री श्याम खोडे, केवलराम काळे, भीमराव केराम, जितेश अंतापुरकर, सिध्दार्थ शिरोळे, अनुपभैय्या अग्रवाल, राजेश पाडवी, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, सर्वश्री शिवाजी पाटील, संजय उपाध्याय, चंद्रकांत पाटील, सुनिल शेळके, निलेश राणे, राजेंद्र यड्रावकर-

पाटील, डॉ.किरण लहामटे, सर्वश्री शरद सोनवणे, किरण सामंत, आशुतोष काळे, हिरामण खोसकर, राजेश विटेकर, राजू कारेमोरे, शेखर निकम, सचिन पाटील, संग्राम जगताप, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"शेतकरी सुखी, तर राज्य सुखी" हा मंत्र व शेतकऱ्यांच्या हिताचा विचार केंद्रस्थानी ठेऊन राज्यातील बळीराजाला स्थैर्य देणे, त्याला बळकट करणे आणि शेतीला नैसर्गिक आपत्तीपासून वाचविण्यासाठी शाश्वत उपाययोजना करणे हे ध्येय समोर ठेऊन आणि नारी शक्ती व युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन राज्यात विविध योजना गतीमानतेने कार्यान्वित करण्याचा, जन कल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" योजनेत राज्यातर्फे प्रती शेतकरी ६ हजार रुपये देण्यात येत असणे, केवळ १ रुपयात पिक विमा देण्यात येत असून त्यायोगे महाकृषी विकास अभियान राबविण्यात येत असणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई-पंचनामा प्रणाली तसेच ई-फेरफार, संगणकीय सातबारा उतारे यासारख्या योजना राबऊन पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देण्यात आली असणे, शेतकऱ्यांचा आर्थिक आधार बळकट करण्यासाठी "मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट)" प्रकल्प कार्यान्वित केला असणे, शेतमालाला बाजारपेठ मिळऊन देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्य साखळी विकसित करण्यात आली असणे, "मागेल त्याला शेततळे" या योजनेला शेतकऱ्यांचा उदंड प्रतिसाद लाभल्याने त्यात फळबागा, ठिंबक सिंचन, शेडनेट, हरितगृहे, आधुनिक पेरणी यंत्रे, कॉटन श्रेडर यांचा समावेश करण्यात आला असणे, शेतकऱ्यांसाठी महत्त्वाचे असणारे वैनगंगा पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, मराठवाडा वॉटर ग्रीड, POCRA टप्पा-२ तसेच, जलयुक्त शिवार टप्पा-२ यासारखे महत्वाकांक्षी प्रकल्प तातडीने मार्गी लावण्याचे प्रयोजन असणे, मविआकडून शेतकऱ्यांना नैसर्गिक आपत्तीसाठी नुकसान भरपाई म्हणून केवळ ८,७०१ कोटी निधी वितरित करण्यात आला असताना विद्यमान शासनाच्या काळात हाच निधी १६,३०९ कोटी वितरित केला असणे, राज्यातील शेतकरी बांधवांना दिवसा वीज मिळावी याकरिता राज्यातील सर्व सब स्टेशनच्या परिसरात सोलर पार्क उभारण्याचे प्रयोजन असणे, याद्वारे निर्माण झालेल्या विजेचा वापर कृषी फिडर्सना पुरवठा करण्यासाठी अपेक्षित असणे, राज्यात जगातील सर्वात मोठा ९ हजार मेगावॅट क्षमता असलेला डिस्ट्रब्युटेड रिन्युएबल एनर्जी प्रकल्प उभारण्यात येत असणे, मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना २.० मुळे ५० टक्के कृषी फिडर्स सौरऊर्जेवर चालविणे शक्य होणार असणे, विद्यमान शासनाने शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी "मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना" जाहीर केली असणे, या शासनाने "मागेल त्याला सौरकृषी पंप योजना" सुरू केली असल्याने शेतकऱ्यांना केवळ १० टक्के रक्कम भरुन सौर पॅनल्स व पंपासहित सर्व सिंचन सुविधा प्राप्त होणे, दलित आणि आदिवासी शेतकऱ्यांना तर ही रक्कम केवळ ५ टक्के भरावी लागणे, राज्यात शेतकऱ्यांसाठी अतिशय महत्त्वाचे पांदण रस्ते तातडीने पूर्ण करण्याकरिता "मातोश्री पांदण रस्ते योजना" शेतकऱ्यांच्या हिताच्या दृष्टीने अधिक सुटसुटीत करून राबविण्याची आवश्यकता, या शासनाच्या काळात २७ सिंचन प्रकल्पांना मान्यता देण्यात आली असणे, परिणामी विशेषतः मराठवाडा व विदर्भातील शेतकऱ्यांना वर्षांतून

एकापेक्षा जास्त पिके घेणे शक्य झाले असणे, राज्यात जलयुक्त शिवार, गाळमुक्त धरण, गाळमुक्त शिवार, मागेल त्याला शेततळे इ. योजना एकत्रितपणे राबविल्याने केंद्रीय जलशक्ती मंत्रालयाने जाहीर केलेल्या भारतातील जलाशयांच्या गणनेत महाराष्ट्राचा पहिला क्रमांक आला असल्याचे निदर्शनास येणे, हे अभियान देशातील अन्य राज्यांसाठी एक आदर्श व पथदर्शी झाले असणे, कर्जबाजारी शेतकऱ्यांना आधार देऊन कर्जमुक्त करण्यासाठी "महात्मा ज्योतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना" सुरू करण्यात आली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरिता कांद्याचे दर ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, तूर हे जिरायती शेतकऱ्यांचे पिक असून ते नैसर्गिक आपत्तीत तग धरणारे, कमी खर्चाचे व आंतरपिक पद्धतीने घेता येणारे असल्याने त्याची उत्पादकता वाढविण्यासाठी प्रोत्साहन देण्याची आवश्यकता, कापूस लागवड ते वेचनी यातील बहुतांश कामे मजुरांऐवजी यांत्रिकीकरणाच्या माध्यमातून करणे आवश्यक असून हमी भावाने कापूस खरेदीसाठी सीसीआयने उघडलेल्या केंद्राची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता, किंमत स्थिरीकरण योजनेंतर्गत नाफेडने २.२२ लाख मे.टन व एनसीसीएफ अंतर्गत ०.३५ लाख मे. टन कांदा खरेदी केला असणे, हमीभावाने कापूस खरेदीसाठी सी.सी.आयने राज्यात १२१ खरेदी केंद्रे मंजूर केली असणे, कापूस प्रक्रिया उद्योगातील सर्व घटकांना काही सवलती देण्याची आवश्यकता, कापूस, सूत, कापड निर्यातीच्या संधी उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, १२ व्या पंचवार्षिक योजनेत अन्नधान्याच्या गरजेसोबतच नगदी पिकांचीही गरज भागविण्यासाठी कापूस पिकाचा समावेश करण्यात आला असणे, कापूस आधारित पिक पद्धतीस चालना देणे, कापूस पिकात एकात्मिक किड व्यवस्थापनास चालना देणे, अधिक लांब धाग्याच्या कापसांच्या वाणांची प्रात्यक्षिके आयोजित करून कापूस उत्पादकास चालना देण्याचे या शासनाचे धोरण असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीनसाठी २७० शेतकरी उत्पादक कंपन्या स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय या शासनाने घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतकऱ्यांना लाभ मिळणे, 'नारीशक्ती दुत ॲप' हे क्रांतिकारी ॲप्लीकेशन शासनाने सुरू केल्याने ते गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व सक्षम करण्यासाठी उपयुक्त ठरत असणे, राज्यातील युवकांना स्पर्धेच्या युगात शक्तीशाली स्पर्धक म्हणून उभे राहता यावे याकरिता युवा प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना करण्यात आली असणे, युवकांना विविध उपक्रमांमध्ये सहभागी होण्याच्या दृष्टीने त्यांना वसतीगृहाची, निवासाची कुठेही अडचण येऊ नये या उद्देशाने राज्यातील ६ महसूल विभागात १०० युवक-युवतींसाठी युवा वसतीगृह उभारण्यास मान्यता देण्यात आली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, ॲडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिंग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवासव्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरुळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्यांच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडाऱ्यातील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघूर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण

व संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मू काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, राज्यात शेतकरी कर्जमुक्त व सधन होऊन शेतकरी, शेतमजुर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी, पर्यटनाला चालना मिळण्यासाठी व लोककल्याणकारी आणि गतीमान राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

सहा : (शुक्रवार, दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री आदित्य ठाकरे, विजय वडेट्टीवार, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, श्री. सुनिल प्रभू, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री रोहित पाटील, दिलीप सोपल, अमीन पटेल, रोहित पवार, अजय चौधरी, अमित देशमुख, उत्तमराव जानकर, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अस्लम शेख, संदिप क्षिरसागर, कैलास घाडगे-पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री बापूसाहेब पठारे, सुनिल राऊत, अमित झनक, नारायण पाटील, संजय पोतनीस, विकास ठाकरे, अभिजीत पाटील, नितीन देशमुख, शिरीषकुमार नाईक, राजू खरे, वरुण सरदेसाई, संजय मेश्राम, अनंत (बाळा) नर, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री हारुन खान, साजिद खान पठाण, महेश सावंत, हेमंत ओगले, मनोज जामसुतकर, रामदास मसराम, गजानन लवटे, अनिल मांगुळकर, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, प्रविण स्वामी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"जुलै, २०२४ मध्ये राज्य सरकारने मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना लागू करणे, सदर योजनेमध्ये तब्बल २ कोटी ६३ लाख लाडक्या बहिणींची नोंदणी करणे व त्यांना रु. १५००/- दरमहा अनुदान देण्यास सुरुवात करणे, योजनेच्या निकषांचे उल्लंघन करून गैरफायदा घेतलेल्या लाडक्या बहिणींच्या अर्जांची छाननी माहे फेब्रुवारी, २०२५ मध्ये सुरू करणे, अनेक बहिणींनी स्वतःहून अर्ज मागे घेणे व लाखों बहिणींचे अर्ज छाननीमध्ये बाद करण्यात येणे, प्लास्टर ऑफ पॅरिस (पीओपी) गणपतीच्या मूर्तींवर असलेली बंदी, सदर बंदीमुळे माघी गणेश जयंतीच्या मूर्तींच्या विसर्जनाची झालेली कोंडी, अद्यापही माघी गणपतींच्या मूर्तींचे विसर्जन न झाल्यामुळे भाद्रपद महिन्यातील गणेश मूर्तींच्या (पीओपी) विसर्जनाच्या आखलेल्या उपाययोजनांवर प्रश्न निर्माण होणे, पीओपी व्यतिरिक्त अन्य पर्याय उपलब्ध नसल्यामुळे गणेशभक्त व मूर्तीकार यांच्यामध्ये पसरलेले चिंतेचे वातावरण, मुंबई महानगर प्रदेशातील रस्ते वाहतूक, मेट्रो रेल्वे या सार्वजनिक वाहतूक सेवा अपुऱ्या असल्यामुळे 'केबल कार' वाहतूक सेवा सुरू करण्यासाठी आराखडा तयार करणे, राज्यातील धार्मिक स्थळांना जोडण्यासाठी शक्तीपीठ मार्ग शासनाने आखणे, सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी निधीची तरतूद करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शहरी तसेच ग्रामीण भागातील रस्त्यांची झालेली दुरावस्था, पावसाळ्यापूर्वी सदर रस्ते वाहतुकीसाठी योग्य करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शहरी व ग्रामीण भागातील अनेक तरुण बेरोजगार असणे, त्यांना रोजगार उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, राज्यातील द्राक्ष

बागायतदारांचे कमी भावामुळे झालेले नुकसान, महाशिवरात्री हा दिवस द्राक्ष दिन म्हणून साजरा करून राज्यातील शेतकऱ्यांना हातभार लावण्याची आवश्यकता, राज्यात राजरोसपणे डान्सबार मोठ्या प्रमाणावर सुरू असणे, पोलिसांचे डान्सबारवर बंदी आणण्यास जाणीवपूर्वक होत असलेले दुर्लक्ष, राज्यात मागेल त्याला सौर पंप योजनेतील जाचक अटींमुळे अनेक शेतकरी सदर योजनेपासून वंचित असणे, राज्यात विविध समाजांसाठी १८ महामंडळे स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, परंतु त्यांना निधी न दिल्यामुळे त्यांची कामे प्रत्यक्षात सुरू न होणे, सध्याचे सरकार शेतकऱ्यांच्या बाबत गंभीर नसल्याचे निदर्शनास आले असून निवडणूकीपूर्वी शेतकऱ्यांना सरसकट कर्जमाफीची घोषणा करुनही अद्याप कर्जमाफीबाबत कोणताही निर्णय घेतलेला नसणे, तसेच विदर्भातील धान, सोयाबीन, कापूस इत्यादी पिकांना बाजारभाव मिळत नसणे, इतर पिकांना हमीभाव मिळण्याची गरज असणे, तसेच राज्यातील अनेक रस्त्यांची विकासाच्या नावाखाली अत्यंत दुरावस्था झाली असल्याने या रस्त्यांवरील अपघातांचे प्रमाणात वाढ झालेली असणे, रस्ते अपघातांमुळे मागील काही महिन्यांपासून अनेक बळी जाणे व अनेक जण गंभीर जखमी होणे, त्यामुळे वाहनातून प्रवास करणाऱ्या वाहतुकदारांना जीव मुठीत ठेवून प्रवास करावा लागत असणे या सर्व बाबींमुळे राज्यातील शेतकरी, महिला वर्ग व सर्वसामान्य जनतेत असंतोष पसरला असून याबाबत राज्य शासनाने करावयाची उपाययोजना व करावयाची कार्यवाही."

(दुपारी २-०० वाजता)

सात : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री : सन २०२५-२०२६ चा अर्थसंकल्प सादर करतील.

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : ९ मार्च, २०२५

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा